

19

ЧЕРВНЯ

**ВИБОРИ
ДО МІСЦЕВИХ РАД**

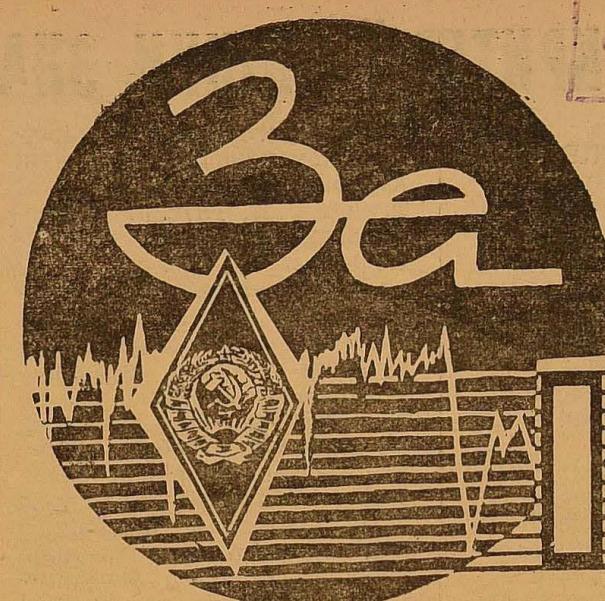
ПІДГОТОВКА до виборів в органи державної влади у нашій країні співпала з величезною подією в житті партії і народу: на Пленумі Центрального Комітету Комуністичної партії заслушано і обговорено доповідь Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Конституційної комісії товариша Л. І. Брежнєва «Про проект Конституції Союзу Радянських Соціалістичних Республік». Постанову Пленуму, який в основному схвалив проект Конституції, трудаці нашої країни сприйняли з великим піднесенням. На передвиборних зборах у ці дні звучать слова одностайного схвалення мудрої політики Комуністичної партії. Радянської держави. Радянські люди ще раз переконалися, що партія, вірна заповітам Ілліча, робить все для дальшого вдосконалення соціалістичної демократії, для блага

ЛЮДНО В АГІТПУНКТІ

трудящих.

Зараз розпочався один з відповідальних етапів підготовки до виборів у місцеві Ради депутатів трудящих. На нашій виборчій дільниці № 50 агітатори почали звіряти списки виборців, а біологи вже й завершили цю роботу.

Широко відкриті двері агітпункту на другому поверсі головного корпусу. Тут підібрані свіжі газети, журнали, Положення про вибори, виготовлений стенд «Вибори в місцеві Ради депутатів трудящих». У клубі виборців, яким завідує Алла Іванівна Орешина, постійно читаються лекції, проводяться бесіди, консультації. Агітатори-історики проводять бесіди про міжнародне становище, розяснюють Положення про вибори безпосередньо в житлових будинках, де мешкають виборці. Починаючи з

Наукова бібліотека
Одеського Університету
Ім. І. І. Мечникова

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, СДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО Прапора ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 43-й.

№ 19 (1273). 3 ЧЕРВНЯ 1977 р.

ВИХОДИТЬ ЩОП'ЯТНИЦІ. Ціна 2 коп.

РАЗОМ З ПАРТІЄЮ, РАЗОМ З НАРОДОМ!

Колектив університету гаряче схвалює рішення травневого Пленуму ЦК КПРС

З ВЕЛИКОЮ увагою прочитала в газеті повідомлення про Пленум ЦК КПРС, який заслухав доповідь Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Конституційної Комісії товариша Л. І. Брежнєва і схвалив проект нової Конституції СРСР. Пленум ЦК — надзвичайно важлива подія у нашому житті. Це відчувається повсюдно, відчувається і в нашій студентській аудиторії. Ми гаряче підтримуємо Постанову Пленуму, в якій в основному схвалено проект нової Конституції Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Мені найбільше запам'яталося слова з доповіді на Пленумі Генерального секретаря ЦК КПРС Леоніда Ілліча Брежнєва про те, що реалізація положень нової Конституції повинна піднести на якісно новий рівень усю нашу державну і господарську діяльність, усю роботу органів влади і управління, вона даст змогу мільйонам радянських людей ще активніше включи-

тися в управління економікою, в контроль за роботою державного апарату.

Наша нова Конституція, підкреслив Леонід Ілліч, наочно покаже всьому світові, як розвивається соціалістична держава, все міцніше і глибше утверджуючи соціалістичну демократію, наочно покаже, яка вона, ця соціалістична демократія, в чому її суть.

Я і мої друзі — комсомольці філологічного факультету — з нетерпінням чекаємо опублікування проекту нової Конституції, щоб разом з усім радянським народом включитися в його обговорення.

Л. КОВАЛЕНКО,
секретар комсомольського
бюро філологічного фа-
культету, депутат Одеської
міської ради депутатів
трудящих.

РАДІСНА новина надійшла
з Москви: проект нової
Конституції вироблено, схвалено
і незабаром буде внесено
на всенародне обговорення.

Це видатний документ нашої соціалістичної доби, яка утверджує наші історичні завоювання і здобутки, яка впевнено прокладає шлях у комуністичне майбуття.

У доповіді Л. І. Брежнєва на Пленумі ЦК КПРС підбито підсумки титанічних звершень нашого народу під мудрим керівництвом Комуністичної партії за більш як сорок років, що минули з часу приняття нині чинної Конституції, розкрито велич перемог зрілого, розвинутого соціалізму, обґрунтовано основні засади нової Конституції СРСР, що стане животворним стимулом у будівництві комунізму.

У нас на факультеті звістка про Пленум ЦК була сприйнята як звістка про найвеличнішу подію нашого часу. Скрізь: на курсах і в групах, на кафедрах і в лабораторіях йде живе обговорення документів Пленуму ЦК КПРС, доповіді на ньому Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Конституційної комісії Л. І. Брежнєва.

І. ЗЕЛІНСЬКИЙ,
декан геолого-географіч-
ного факультету, доцент.

60-РІЧЧЮ ВЕЛИКОГО ЖОВТНЯ — ГІДНУ ЗУСТРІЧ!

Закінчився учбовий рік у системі політосвіти

Настав відповідальний період у діяльності партійних і громадських організацій — підбиття підсумків учбового року в системі політичної освіти.

26 травня у великому актовому залі університету відбулася підсумкова науково-теоретична конференція професорсько-викладацького складу і співробітників, слухачів теоретичних і методологічних семінарів на тему: «Великий Жовтень — головна подія ХХ століття».

Вступним словом її відкрив секретар парткому доцент Л. Х. Калустян. У цей ювілейний рік, сказав він, всі нащі помисли спрямовані на гідну зустріч 60-ї річниці Великого Жовтня.

Сьогодні ми підбиваємо підсумки нашої роботи в системі політичної освіти. В поточному учбовому році в університеті працювало 53 теоретичних і методологічних семінари і 20 політшкіл середньої ланки, в яких навчалось 1600 чоловік професорсько-викладацького складу і співробітників університету.

Зміст марксистсько-ленінської освіти комуністів і беспартійного активу в цьому учбовому році збагачений на самперед теоретичними положеннями і висновками ХХ з'їзду КПРС про сучасний етап розвитку нашої країни. Оволодіваючи знаннями

ідейної спадщини основоположників марксизму-ленінізму, історичного досвіду КПРС, слухачі семінарів оволодівали також ясним розумінням політики партії, вмінням відстоювати принципи комуністичної ідеології, радянського патріотизму і пролетарського інтернаціоналізму, вчилися з наукових позицій оцінювати нові явища суспільного життя і робити правильні висновки для вирішення практичних завдань 10-ї п'ятирічки.

До керівництва теоретичними і методологічними семінарами були залучені досвід-

чені пропагандисти, провідні вчені університету: 16 професорів і 33 доценти. Успішно працювали методологічні і теоретичні семінари на історичному факультеті (керівник професор М. Ю. Раковський), філологічному (керівники професори Ю. О. Карпенко, Г. А. Вязовський), механіко-математичному (доцент Р. А. Личковський), геолого-географічному (професор Л. Б. Розовський), фізичному (професори В. О. Федосєєв, І. З. Фішер) факультетах.

Серед кращих пропагандистів середньої ланки — В. С.

Короленко та А. А. Путін (початкова школа АГЧ), М. І. Абрамов (середня ланка УЕМ).

Партком і партійні організації факультетів систематично контролювали хід навчання. Питання про роботу партійної організації університету по виконанню Постанови ЦК КПРС «Про завдання партійної освіти у світлі рішення ХХ з'їзду КПРС» було обговорено на партійних зборах університету. Факультетські партійні організації також протягом року обговорили це питання.

Завдання зараз полягає в

тому, щоб підбити підсумки учбового року в кожному теоретичному і методологічному семінарі, активно обговорити на підсумкових заняттях найважливіші проблеми і визначити плани на наступний рік. Необхідно особливо потурбуватися про зміст програми методологічних і теоретичних семінарів, про підвищення теоретичного і методологічного рівня навчання.

На конференції виступили з доповідями доцент Р. А. Личковський — «Перемога Жовтня — головна подія ХХ віку, що відкрила епоху переходу від капіталізму до соціалізму», професор М. Ю. Раковський — «Методологічні аспекти вивчення історії Великої Жовтневої соціалістичної революції», доцент Д. І. Богуненко — «Жовтень і світовий революційний процес», професор В. В. Сердюк — «Передова радянська наука — дітище Жовтня», професор В. В. Фащенко — «Великий Жовтень і сучасна радянська багатонаціональна література».

Ці доповіді, глибокі за змістом, були вислухані з величезною увагою і тепло сприйняті присутніми.

27 травня відбулися секційні підсумкові заняття теоретичних і методологічних семінарів.

Іде підсумкова конференція.

Фото Д. Шиліна.

СЕСІЯ?

СЕСІЯ!

Відцвіли каштани, відшумів травень, облітає цвіт акацій... Непомітно пришло літо, а з ним — сесія. Скільки вже синонімів, епітетів понапридумували до цього слова! Та з-поміж них найголовнішим, очевидно, є слово ТРУД. Так, труд, бо саме в труді проходить сесія, трудом добиваються відмінні й добре оцінки...

Тобі буде нелегко, друже. Та все ж знайди колись вільну хвилину й розгорни свіжий номер нашої газети. Ми будемо розповідати про те, як складають сесію твої друзі на інших факультетах, на 4-й стоянці знову розчинить свої двері «Кафедра студентського дозвілля»...

Сьогодні [по старшинству] ми розпочнемо розповідь про сесію з наших п'ятикурсників, в залікових книжках яких цими днями з'являться останні записи. І їм, і студентам молодших курсів бажаємо успіху!

НЕЗАБАРОМ З ДИПЛОМОМ—В ЖИТТЯ!

Захист дипломних! Цього дня вони чекали з нетерпінням. Адже усе, що здобули за п'ять років, чому навчилися в аудиторіях рідного факультету, викладене ними у їхніх дипломних дослідженнях, які вже здано на кафедри, прорецензовано і тепер залишилося захистити.

З деканом історичного факультету доцентом З. В. Першиною входимо до аудиторії, де йде перше цьогочірнє засідання Державної екзаменаційної комісії, де захищаються дипломні роботи студентами стаціонару зі спеціальності історія КПРС та історія СРСР.

Понад 700 спеціалістів випустить незабаром наш університет. Зовсім скоро їх можна буде зустріти у різних кутючках нашої неосяненої Батьківщини.

А поки що — пора випускним екзаменів, пора захисту дипломних...

За проханням редакції я зустрівся з кількома студентами — випускниками трьох факультетів, попросив їх відповісти на кілька запитань.

— Де будете працювати?

Анатолій Самолюк, випускник геолого-географічного факультету:

— Нині наш факультет закінчує понад 100 моїх друзів. Направлення були різні: до Харкова, Магадану, в Одесу, інші міста. Я поїду працювати на Чукотку, в експедицію. Своїм направлен-

ДЕК, ПРОТОКОЛ № 1.

Не слід, мабуть, говорити про те, якою святковою виглядала в той день, 30 травня, 20-а аудиторія, — це й так зрозуміло. Не треба, мабуть, розповідати й про те, як хвилювалися і п'ятикурсники, яким випало першими захищатися, і члени ДЕК, яким належало оцінити дослідження істориків. Це все зрозуміло.

За великим столом — голова ДЕК професор Одеської вищої партійної школи О. Ф. Чумак, професори

М. Ю. Раковський, Н. М. Якупов, П. Й. Каширковський, доценти Д. М. Щербаков, З. В. Першина, Д. П. Урсу, В. П. Ващенко, Г. Л. Фролова. А навпроти — студенти, котрим сьогодні складати свій найважливіший і останній іспит...

Один за одним за кафедру піднімаються схвильовані п'ятикурсники. Роблять коротке повідомлення про те, що досліджували, який внесок зробили своєю роботою у вивчення того чи іншого

питання. Потім зачитується відгук керівника, потім — рецензія...

І вже потім, коли усі 15 студентів відзвітували, комісія починає вирішувати, як оцінити роботу дипломників.

Слід зазначити, що обговорення дипломних робіт і оцінок Державною екзаменаційною комісією було надзвичайно серйозним, навіть я б сказав, творчим.

І ось — оголошення результатів. Вісім п'ятикурс-

ників отримали за свої дипломні дослідження найвищий бал. Чотири студенти отримали добре оцінки, три — задовільні. Результати, як бачимо, відрядні. І тому приемно нам сьогодні привітати А. Алексєєва, В. Сушки, В. Глиняного, В. Гребцова, С. Жечеву, Т. Камкіну, В. Оницьку, Л. Черой з відмінним захистом дипломних робіт, побажати їм доброго початку самостійної роботи.

В. ГОМІН,
наш кор.

З НАМИ—НАШ УНІВЕРСИТЕТ

ням цілком задоволений. Саме про таку роботу я мріяв. Борис Чумаченко, випускник філологічного факультету:

— Іду працювати в одне з мальовничих містечок України — Південно-Українськ на Миколаївщині. Середня школа там відкрилася лише минулого року. Приємно і починати свої перші кроки педагогічні на новому місці. Адже і школа, і я — початківці.

Микола Горощенко, випускник юридичного факультету:

— Про роботу слідчого я мріяв ще з шкільних років. Вступив на юрфак. Нині моя

мрія збувається. Я дістав направлення в Управління внутрішніх справ Одеського облвиконкому.

— Як ви уявляєте собі ваш перший робочий день?

Анатолій Самолюк:

— Перший день в експедиції я собі уявляю так: буде тепла зустріч з колегами, мене, очевидно, привітають з закінченням вузу, побажають успіхів і геологічних знахідок. Для мене це буде авансом на майбутнє. Адже мені потрібно свою працею оправдати довір'я товаришів по роботі. Треба показати високу марку нашого геолого-географічного факультету.

Борис Чумаченко:

— Приємно починати свої перші кроки в незнайомому місці. В університеті я взяв теорію, а досвід прийде з часом. Моя професія — вчитель і ним я повинен стати в найкоротший строк у повному розумінні цього слова.

Хлопці, розкажіть,

будь ласка про ваш найпам'ятніший студентський день...

Борис Чумаченко:

— Важко виділити якийсь день... Все це твое, все близьке, все дороге...

Микола ГОРОЩЕНКО:

— Мені найбільше запа-

повірив у свої можливості, у свої сили.

Анатолій САМОЛЮК:

— Останній день факультету. На адресу наших першокурсників ми сказали немало теплих слів... Приємно було бачити, що естафету віддаємо в надійні руки. Жаль, звичайно, прощатися зі своїми викладачами, які так багато зробили для нас, жаль розлучатися з товаришами, друзями по факультету. Це може зрозуміти кожен.

Університет виряджає у велике життя своїх вихованців, своїх випускників. Серце кожного здригнеться у цю хвилину. Адже стільки було пережито за ці роки, стільки мрій було вкладено в кожного...

Б. КОВАЛЕНКО,

«За наукові кадри»

Руку, товариши Африка!

На початку ХХ століття Африка все ще знаходилась під гнітом колоніалізму, ії мучив расизм — породження міжнародного імперіалізму. Великий Жовтень сповістив про неминучий крах колоніалізму. Відкрились грандозні перспективи національно-визвольних революцій. Все більше число африканських країн вступає на шлях прогресивного розвитку.

Зараз в Африці нараховується уже 48 країн, які стали на шлях незалежності. Всі вони входять в Організацію африканської єдності, день сворення якої — 25 травня — щороку відзначається як День визволення Африки.

В обстановці успішної боротьби за національне відродження і соціальний прогрес, за свободу і незалежність відзначила прогресивна громадськість всього світу День визволення Африки.

Урочисто відзначили його і в Одесському університеті. У конференц-залі зібралися представники громадськості нашого вузу і студенти, які приїхали читатися в Одесу з далеких африканських країн. Тепло привітав їх ректор Одесського університету професор В. В. Сердюк:

— Дорогі товариши! Ми запросили вас сюди, щоб поздоровити у цей святковий день. Країна Рад з перших днів свого існування здійснила не тільки величезний морально-політичний вплив на підйом національно-визвольного руху, а й подавала допомогу країнам, які борються. Ми пишаємося тим, що СРСР надає допомогу африканським країнам у розвитку національної еко-

МЕРИДІАН ДРУЖБИ

номіки, науки і культури. Перед багатьма молодими людьми з Африки відкривають двері радянські вузи. Ось і в нашому університеті навчаються студенти з Конго, Нігерії, Гвінеї, Руанди, Замбії, Малагасійської Республіки, Республіки Чад, Сенегалу, Уганди, Кенії, Тунісу, Ефіопії.

Щиро поздоровляю всіх представників Африканського континенту, бажаю здоров'я і великих успіхів у навчанні!

Перед присутніми виступив проректор по учебовій роботі доцент Г. О. Тетерін, який, працюючи в ЮНЕСКО, побував у багатьох африканських країнах. Для радянських людей це теж велике свято, сказав він. Ми добре розуміємо, яку велику боротьбу вели ваші народи, щоб стати незалежними. Г. О. Тетерін побажав студентам добре опанувати знаннями. Це допоможе їм внести свій вклад у боротьбу за незалежність і соціальний прогрес.

Від імені Інтерради ОДУ африканських студентів поздоровила Ярослава Внукова (ЧССР).

Один за одним піднімались представники африканських країн і цирко дякували за поздоровлення, за гостинний прийом. Студент II курсу мехмату П'єр Нілікілікеша (Руанда) сказав, що про це свято він вперше зізнався лише в радянській країні і висловив впевненість, що дружба між радянським і африканськими народами ще більше міцнітиме.

Про едність Африки, яка

дає її народам силу, говорив студент II курсу біофаку Берете Наморі (Гвінея). Він подякував керівництво університету за теплий прийом, вішлюванням на честь африканських студентів. А Віктор Гійе з Конго пристрасно говорив про те, що вогонь боротьби ще палає на Африканському континенті, імперіалізм і реакційні сили ще намагаються створювати осередки напруженості і конфліктів між країнами континенту, розпалюють національну ворожнечу. Зміщення африканської єдності набуває особливого значення. Через два місяці, сказав він, я закінчу Одеський університет і пойду на батьківщину. Та ніколи не забуду сьогоднішньо зустріч, радянських людей, наших викладачів, які доклали багато сил, щоб допомогти нам опанувати російською мовою і оволодіти спеціальністю.

Декан по роботі з іноземними студентами професор А. А. Еннан у своєму виступі сказав:

— Колоніалізм залишив у спадщину вашим народам не тільки багатовікову відсталість, а й злідні, голод, непісменинність. Щастя всіх свободолюбивих народів у тому, що радянські люди завжди готові подати їм руку допомоги. З перших днів Радянської влади така наша генеральна лінія.

Дорогі друзі! Ми, ваші наставники, сьогодні хочемо побажати вам гідно представляти свої країни і нести знання вашим народам. Бажаємо вашим народам успіхів у боротьбі за свободу і незалежність!

К. ЄВДОКИМОВА,
наш кореспондент.

ції. Зональний науково-дослідний і проектний інститут типового і експериментального проектування житлових і загальних споруд запропонував нам взяти участь в розробці і впровадженні систем теплопостачання житлових споруд з використанням сонячної енергії. Одна з таких систем монтується на двоповерховому житловому будинку Отрадівської птахобарбери в Одеській області. Так що роботи попереду багато.

Хочеться побажати молодому конструкторському бюро

УКЛАДЕНО ДОГОВІР

Нещодавно на кафедрі теплофізики фізичного факультету було організовано студентське конструкторське бюро, начальником якого призначений студент IV курсу фізфаку В. Дорошенко, а керівником науково-дослідної групи — студент IV курсу цього ж факультету І. Коритнюк.

А невдовзі з Чорноморського філіалу Центрального науково-дослідного інституту морського флоту до університету прийшов лист з проханням в порядку соціалістичної співдружності здійснити науково-технічну взаємодопомогу, а саме: провести дослідження здатності підпловування фрікційною і скрію парів пальних рідин.

Ці експериментальні дані з теоретичним підтвердженням вкрай необхідні для зняття ряду обмежень правил перевезення небезпечних вантажів на суднах морем.

Так народилась творча співдружність між студентським конструкторським бюро «Теплофізика» і промисловою організацією. А 25 травня вони укладали договір про творчу співдружність, який підписали начальник відділу технології перевезення небезпечних вантажів кандидат технічних наук доцент П. П. Андронов і партнера Я. М. Спирідонов з одного боку, і студентське конструкторське бюро «Теплофізика» Одесського університету з другого. Науковий керівник роботи — завідувач кафедрою теплофізики професор В. О. Федосєєв.

— Для цього виконання необхідно буде зробити чимало пріладів і провести ряд цікавих досліджень. До речі, наше студентське конструкторське бюро має ще деякі пропози-

— Ця робота являє со-

бовою тонкій фізичний експеримент, — сказав нам завідувач кафедрою теплофізики професор В. О. Федосєєв.

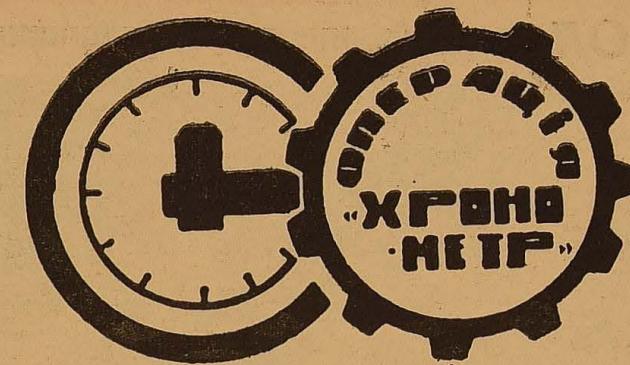
— Для цього виконання необхідно буде зробити чимало пріладів і провести ряд цікавих досліджень. До речі, наше студентське конструкторське бюро має ще деякі пропози-

ро «Теплофізика» творчих успіхів в усіх його починаннях.

К. ПАВЛОВА,
наш кореспондент.

На фото: укладається договір між СКБ «Теплофізика» і Чорноморським філіалом ЦНДІ морського флоту.

Фото Л. Балюк.

спроба перша

Питанням трудової і учебової дисципліни у нас в університеті завжди приділяється велика увага. Адже від її рівня чи не найбільшим чином залежить якість учебного процесу, результати екзаменаційних сесій. Посилена увага до цих питань протягом останнього часу пояснюється тим, що на переддень літньої сесії пропуски занять студентів з неповажних причин досягли великої цифри — 35 900 годин.

Ми вирішили поцікавитися, який стан справ з відвідуванням лекцій на двох факультетах: фізичному і біологічному.

Одразу хочемо зауважити, що вибір цей спричинився не якимось загрозливим чи особливо поганим становом трудової дисципліни в цих колективах, він абсолютно випадковий. Нам було однаково, куди піти, і завданням було не виявити якомога більше прогульників, а, перевіривши явку на заняття протягом одного дня, дізналися, як деканати, громадські організації факультетів борються з любителями прогулювати лекції і практичні заняття.

Отож, почнемо з фізиків.

Понеділок. Перша пара. Наша рейдова бригада, до складу якої увійшли співробітники учебової частини, деканату і громадських організацій факультету, розділилася на дві групи. Учбова частина робила перевірку на факультеті, а ми вирушили в гуртожиток № 1, де мешкають фізики, з метою познайомитися з тими, кому так солодко спиться на першій парі.

Ранок той на знайомства виявився скіпим. Це звичайно, радує нас, але не повинно радувати тих, кого ми застали-таки в постелі.

Не проспівали ще «треті півні» для студенток II курсу Г. Ярмоли, З. Кожухар, Л. Дудіної, Е. Коршеною, Л. Савенко (кімната № 267). Причому, як нам стало відомо, Г. Ярмола не вперше практикує продовження «мертвого часу» за рахунок перших пар. На наше запитання «Що трапилося?» дівчата просто відповіли, що у них немає першої пари. Звичайно, у них не було, а однокурсники їхні в цей час слухали лекцію...

У 225-ї кімнаті ми розбудили студентку III курсу Т. Тюріну. Вона не стала заперечувати, що перша пара в неї є, а от яка — чи то істмат, чи то педагогіка — не знала. А слід було б знати, бо її так в іншій групі з 19 студентів на I пару спромоглися прийти лише 10.

За звичкою, як нам сказали, спав і А. Варава, однокурсник Тюріної.

Повернувшись на фізфак, ми звернулися до декана факультету доцента М. М. Чеснокова з проханням розповісти про те, як деканат бореться з прогульниками.

— У нас, — каже Михайло Миколайович, — ведеться постійна боротьба з студентами — порушниками учебової дисципліни. Часто прово-

— Отож, перша спроба операції «Хронометр» відбулася. Ми говоримо — перша, бо плануємо проводити її регулярно. Під час сесії візьмемо під контроль виконання кафедральними кабінетами робочого розпорядку, а з настанням нового учебного року перевірка відвідування зайде з боку редакції регулярно.

РЕЙДОВА БРИГАДА ГАЗЕТИ

димо рейди по гуртожитку, виявляємо тих, хто має звичку запізнюватися. Головним у цій роботі є те, що результати таких перевірок не залишаються на паперах в деканаті, а стають широко відомими. Кожен факт порушення дисципліни знаходить своє місце у фотогазетах, які вивішується щоразу після перевірки. До найбільш недисциплінованих студентів застосуємо й суворіше міри: оголошуємо догани в розпорядженнях по факультету і в наказах ректора. Студентки Куниця і Цимбалюк позбулися за пропуски занять стипендії.

Ми поцікавилися також, яку позицію в боротьбі з прогульниками займає факультетське комсомольське бюро. Наталка Мороз, його секретар, розповіла, що регулярно виходить «Комсомольський прожектор», в якому обнародуються факти пропусків на заняття без поважних причин, запізень. Нещодавно на комсомольських зборах факультету були продемонстровані слайди, на яких зафіксовані «спіймані на гарячому» студенти, а також прозвучали записи на магнітофонну пілку їхні «пояснення».

Проте жодного прогульника не слухали на комсомольському бюро, жодному комсомольцеві не було винесено стягнення.

Два дні рейдова бригада працювала на біологічному факультеті.

У понеділок на першу пару запізнився 21 студент. На першому курсі з 102 студентів 8 без поважних причин на заняття не зявилися. На третьому курсі троє спізнилися, причому двоє більш ніж на 30 хвилин: Л. Черняєва та І. Скрипник. Серед прогульників «лідерами» є Н. Порубов і Н. Діордіца.

Після перевірки ми розмовляли з заступником декана біофаку доцентом О. К. Фурман. Вона розповідає про те, що деканат веде постійну й рішучу боротьбу з прогульниками. В деканаті застосовано окремі журнали відвідування по кожному курсові, де фіксуються наслідки перевірок. Логічним завершенням серії перевірок є висновки деканату стосовно окремих студентів — любителів прогулювати. Зняли стипендію зі студенток Козак і Бугор, багатьох оголосили догани.

Розпорядження по факультету з приводу порушників дисципліни вивішується на видному місці.

Проте, говорить Ольга Карпівна, пасивну позицію займає в боротьбі з прогульниками комсомольське бюро факультету. Бездіяльним є «Комсомольський прожектор». Комсомольський актив не бере участі в рідах-перевірках. Комсомольці не кажуть свого слова стосовно порушників.

Редакція сподівається, що комсомольське бюро біофаку (секретар Л. Григор'єва) зробить урок з нашої критики.

«За наукові кадри» стор. 3

ФУТБОЛ

хоч бронза й не золото...

Давно так добре не грава збірна нашого університету з футболу, як у минулому році і в першій половині минишного. З більшими виступами наші футbolісти на минулорічній першості Одеси серед вузів, вигравши звання чемпіона і путівку на першість України серед команд вузів.

І ось на початку цього року футbolісти університету вступили в боротьбу за звання чемпіона республіки. Як ми уже повідомляли, першу зустріч (це був відбірковий матч, коли переможений вибував з подальшою боротьбою) наші хлопці виграли — 3:1 — у київських шляховиків.

Зональні ігри проходили в нашому місті з 5 по 9 травня. Відмінно провівши всі три поєдинки, наша збірна потрапляє в фінал першості України, який теж проходить в Одесі, на університетському стадіоні.

Першими на поле вийшли спортсмени Київського політехнічного і Харківського авіаційного інститутів. 26 травня вони зіграли внічию — 0:0.

За ними на поле виходять футbolісти ОДУ і Львівського торгово-економічного інституту.

Гра розпочалася атаками нашої команди. Вже на 6-й хвилині I тайму рахунок міг бути відкритим: В. Гратій сильно пробив по воротах львів'ян, але мяч пролетів над перекладиною. Через хвилину той же Гратій, вийшовши під гострим кутом один на один з воротарем, не влучає у ціль. З кожною хвилиною наші хлопці нарощували міць своїх атак. В цей час суперники думали лише про захист своїх воріт. Проте територіальну й ігрову перевагу наші спортсмени довго не могли відійти в бажаний гол, хоч голевих ситуацій біля воріт львів'ян було чимало.

Десь у середині першого тайму активізується напад футbolістів зі Львова. В одній з контратак двоє львів'ян вийшли проти одного захисника нашої команди Максимічева, проте він зумів ліквідувати небезпеку, відбивши мяч за бокову лінію.

Після цього гра дещо вирівнялась, однак атаки футbolіст-

тів ОДУ були більш небезпечними.

На 33-й хвилині львів'яни, рятуючи свої ворота, відбивають мяч на кутовий. З лівого краю майстерно подав кутовий наш півзахисник П. Некрасов. На виході воротар львівської команди помилився, і мяч без перешкод влетів у сітку. Так було забито єдиний у цьому матчі гол.

Слід сказати про гру нашої збірної. Болільникам, наївні сподобалася гра в пас наших футbolістів, іх стрімкі проходи з обох флангів, майстерність О. Лисенка, В. Гратія, П. Некрасова, А. Вербицького, сміливі дії захисників С. Хилюка, В. Ніколюка, В. Максимічева, П. Каліогла.

27 травня зустрічалися команди Києва та Львова, футbolісти ОДУ і ХАІ.

Львів'яни, програвши наші збірній, показали змістовну гру і виграли у киян з рахунком 2:0.

Наші хлопці невдало розпочали матч з харків'янами. Двічі їм довелося відігруватися: при рахунку 0:1 і 1:2. Поєдинок закінчився внічию — 2:2.

Після двох поєдинків з трьома очками лідерами стали наші футbolісти. По два очка мали команди Львова і Харкова. 1 очко здобули кияни. Все мали вирішити два заключні поєдинки.

Після дня відпочинку першими на поле вийшли команди львів'ян і ХАІ. Протягом матчу і перед ним йшов дощ. Поль розгрузло, і футbolістам було досить важко показати всі свої здібності, розкрити себе, проте гра була бойовою, з голевими ситуаціями. Харків'яни провели три мячі, львів'яни відповіли одним.

Перемога виводить харків'яни на перше місце. Але не сказала свого слова наша збірна, яка в разі перемоги над футbolістами КПІ здобуде 5 очок і стане чемпіоном України.

На поєдинок з киянами спортсмени ОДУ вийшли з наміром будь-що перемогти.

Глядачам, яких зібралися чимало, мабуть, добре запам'ятався «рейд» В. Гратія на 2-й хвилині I тайму. Красиво обвівши трьох киян, він силь-

но пробив по воротах суперника. І лише спортивне щастя «врятувало» футbolістів КПІ — мяч потрапив у перекладину. Вся гра перемістилася на половину поля киян. Добре діє зв'язка Лисенко — Гратій. Воротар киян працював на повну потужність. Але знову неточність в завершальній стадії атаки зводила нанівець всі зусилля команди.

Захищаючись, кияни не раз порушували правила як за межами штрафного майданчика, так і в ньому, проте це часто залишалось «непомічним» суддею. Взагалі суддівство цього поєдинку як нікак не можна називати справедливим.

Перший тайм пройшов при ігровій перевазі господарів поля, але рахунок залишився нічним.

Після перерви картина гри дещо змінилася. Наши футbolісти, хоч і захопили з перших хвилин ініціативу, проте контр-атаки киян стали гострішими і завдали чимало неприємностей голкіперу команди ОДУ.

Все ж у другому таймі наші футbolісти першими могли відкрити рахунок. На 15 хвилині реальну можливість забити гол мав В. Гратій. Сильний удар з штрафного майданчика — мяч в сантиметрах пролітає від бокової стійки. Переможний (але сумнівний) гол киян провели на 29-й хвилині II тайму. Після тривалого вагання і триразової зміни свого рішення суддя все ж зараховує гол.

Наши футbolісти вже не змогли показати тієї гри, яку ми спостерігали досі.

Матч так і закінчився з мінімальним рахунком. Отож, по-разка — 1:0. Вона дала змогу нашій збірній стати третьою в республіці серед вузівських команд. Команда ХАІ — на першому місці, КПІ — на другому.

Бронзові медалі чемпіонату України серед вузівських команд — це, безсумнівно, досягнення наших футbolістів.

Наша газета щиро вітає команду і її тренера майстра спорту О. Ф. Поповича з успіхом і бажає їм нових спортивних досягнень.

Л. ГОЛУБЕНЦЬ,
наш спортивний оглядач.
Фото Д. Шиліна.

Назви етнічних спільнот людей

СЛОВО ПРО СЛОВО

До стійких соціально-етнічних форм спільноти людей, що склалися історично, належать — рід, плем'я, національність, нація. Нижче ми коротко розкриємо значення цих назв та розповімо історію їх.

Рід — соціально-виробнича організація кровно споріднених людей первісного суспільства. Кожен рід мав свою власну назву, спільну власність, спільну мову, звичаї й норови, елементи первісної культури і досить мінливу територію.

Слово рід було вже в праслов'янській мові, в якій воно могло вживатися в значенні «те, що народилося й росте», «сім'я», «покоління».

Плем'я — нова, вища суспільнота соціально-виробничого роду, утворена з декількох кровно споріднених родових общин. Кожне плем'я мало власну назву, мову, спільні звичаї й норови та елементи первісної культури.

Слово плем'я було вже в праслов'янській мові, в якій воно могло вживатися в значенні «те, що наплодилося», «нащадки».

Загальною назвою всього населення роду чи племені вже в праслов'янській мові було або слово народ, або слово люди. Первісне значення обох цих слів було — «те, що вільно росте, діти», «люди одного роду, племіні».

У період переходу від первісно-общинного ладу до класового суспільства, в період рабовласницької і феодальної формaciї утворюється нова форма етнічної спільноти людей, яка виникла на базі докапіталістичних класових виробничих відносин. Вона характеризується наявністю спільнотою території спільноти мови, переважно в її усній формі, при збереженні водночас і чималою кількості місцевих говорів, діалектів: наявністю деяких спільних елементів психологічного складу, культури.

У період зародження і поступового розвитку в надрах феодалізму капіталізму національність (народність) перетворюється в націю.

Нація — це вища історична форма етнічної спільноти людей епохи капіталізму (буржуазний тип нації) чи епохи соціалізму (соціалістичний тип нації), яка характеризується стійкою спільнотою економічного життя, мови, території й національного характеру, що проявляється в особливостях культури і побуту.

Латинське слово нація в російській і українській літературних мовах почало вживатися ще в першій половині XVII ст. у значенні «народ», або «язик» тобто «народ, що говорить однією, спільною мовою». Та широко слово нація в наведених значеннях почало вживатися в російській і українській мовах тільки в I половині XIX ст. Від слова нація на початку XIX ст. утворилось і слово національність (рос. национальность) та його рідномовний відповідник народність (рос. народність). І ці нові слова національність чи народність вживалися в українській і російській мовах тільки в зна-

ченні народ. Відзначимо, що в епоху феодалізму і капіталізму експлуататорським класам вигідно було вживати слова нація, національність, народність у значенні народ, бо це давало їм можливість твердити, що їхні інтереси — це інтереси всього народу. А це ж була суща неправда. Адже і в епоху феодалізму, і в епоху капіталізму представники панівних класів, верств слово народ уживають в значенні «представники нижчих експлуатованих класів, темні, неосвічені мужики, хлопи, кріпаки, наймити».

Та з поширенням у II половині XIX ст. в Росії й на Україні праць К. Маркса, Ф. Енгельса, а з кінця XIX ст. і праць В. І. Леніна, слова нація, національність, народність термінізуються, стають назвами етнічних спільнот людей класового суспільства і вже своїм значенням не ототожнюються з первинним значенням слова народ. Та і слово народ термінізується і вживается в значенні «експлуатована частина людей національності чи нації».

Після Жовтня в нашій країні поступово формуються й утворюються соціалістичні народності й нації, народність, однорідна структурою суспільства, яке складається з двох дружніх класів — робітничого класу, колгоспного селянства та радянської інтелігенції. Отож, тільки соціалістичні народності та нації, що позбулися експлуататорських класів і експлуатації людини людиною, згуртувалися в єдиний соціальний організм — народ. І слово народ тільки з утворенням соціалістичних національностей та націй стало рівнозначним первинному значенню слів нація, національність чи народність.

За роки соціалістичного будівництва в нашій країні виникла нова історична спільність людей — радянський народ. Радянський народ — не етнічна спільність людей; це нова інтернаціональна спільність людей, що об'єднанням багатьох націй, національностей, згуртованих єдністю мети і класових інтересів, єдністю економічного, політичного й ідеологічного життя, спільність Батьківщини, території, соціалістичною за змістом культурі, розвитком і розквітом національних мов із одночасним розвитком і функціонуванням мови міжнаціонального сплуквання, мови братнього російського народу.

У назві нової історичної спільноти людей радянський народ слово народ уживася в значенні «все багато-національне трудяще населення СРСР».

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

Ректорат, партком, профком, комітет комсомолу і колектив біологічного факультету висловлюють щире співчуття декану біологічного факультету доценту Тоцькому В. М. з приводу тяжкої втрати — смерті батька.

